

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๑๘๕/๒๕๕๙

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๒๔/๒๕๕๙

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๕ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายประเสริฐ แทนโป ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลแหลมไทร อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหมายเรียกและสำเนาคำร้องให้ผู้คัดค้านแล้ว ผู้คัดค้านไม่มาศาลและไม่ยื่นคำคัดค้าน

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยาน มาไต่สวน ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี ตำบลแหลมไทรนาค อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้คัดค้านยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่ง แต่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายใน เวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ผู้ร้อง มีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้ว เป็นเวลาหนึ่งปี หรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลแหลมไทรนาค พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๗) และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๖) (ค) ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา กำหนดให้ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ผู้ร้องออกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป โดยยกเลิกความใน (๕) (๖) และ (๗) ของข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ และไม่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาและเลขานุการ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลและเลขานุการ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกต่อไป ซึ่งประกาศของผู้ร้องดังกล่าว ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๗) (๘) ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับเช่นกฎหมาย จึงทำให้ผู้คัดค้านมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ตามความในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งความผิดตามมาตรา ๑๑๙ มีโทษจำคุกและปรับอันเป็นโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีถือว่าบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดนั้นย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง ส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง อันเป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อประกาศของผู้ร้องไม่ได้กำหนดให้ตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องอีกต่อไปแล้ว กรณีจึงไม่อาจบังคับตามบทบัญญัติข้อห้ามในส่วนนี้ได้ ปัญหาแม้ผู้คัดค้านไม่ยกขึ้นต่อสู้แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาสนา ภูมิภาคนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ วรรคสอง

พิพากษายกคำร้อง.

นายอธิป จิตต์สำเร็จ

นางวาสนา หงส์เจริญ

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

นายทรงศิลป์ ธรรมรัตน์

นายสมจิตร ทองศรี

นายเกียรติพงษ์ อมาตยกุล

นายณัฐชัย ไวยภาษจිරกุล

นายรังสรรค์ ดวงพัตรา